

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні вченої ради
філологічного факультету
протокол № 8 від 17 лютого 2021 р.

ПРОГРАМА

фахового випробування вступників
для здобуття ступеня освіти «Магістр»

Спеціальність 035 Філологія. 035.01 «Українська мова та література»

Освітня програма Українська мова та література

Вінниця 2021

Програма фахового вступного випробування з української мови та літератури для вступників на здобуття освіти за ступенем освіти «Магістр» за спеціальністю 035 Філологія (Спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література», освітньою програмою «Українська мова та література», 2021 рік. 16 с.

Розробники:

ЗАГНІТКО А. П., д. філол. н., професор, декан філологічного факультету

КОВАЛЬ Л. М., д. філол. н., професор, в. о. завідувача кафедри української мови і культури

ПРОСАЛОВА В. А., д. філол. н., професор кафедри теорії та історії української і світової літератури

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Для вступу на навчання за ступенем освіти «Магістр» за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.01 «Українська мова та література», освітньою програмою «Українська мова та література» філологічного факультету Донецького національного університету імені Василя Стуса необхідно скласти фахове вступне випробування з української мови та літератури.

Фахове вступне випробування для вступників на навчання за ступенем освіти «Магістр» охоплює всі розділи курсу сучасної української літературної мови та курсу історії української літератури.

Матеріал програми розподілено за такими розділами: «Українська мова» (Фонетика. Лексикологія. Словотвір, морфеміка, морфологія. Синтаксис. Стилїстика і культура мовлення. Діалектологія. Історична граматика) та «Українська література (Усна народна творчість. Давня література. Історія української літератури 1-ї та 2-ї половини ХІХ ст. Історія української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст. Новітня українська література)».

Методика проведення фахового вступного випробування передбачає не тільки вміння вступників розкривати ті чи інші теоретичні постулати, простежувати аналізоване мовне явище в його системно-структурному вимірі, а літературне – в історико-культурному розрізі, але й розкривати специфіку його розгляду в університетському курсі української мови та літератури. При розкритті питань слід оперувати теоретичними знаннями, аналізувати ті чи інші ідеї, розкривати певні гіпотези й концепції. Вони орієнтовані на перевірку системи знань вступника та його вміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів і аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для обґрунтування думки. Саме ці завдання зумовили вибір пропонованих нижче навчальних посібників, використання яких значною мірою сприятиме систематизації набутих теоретичних, теоретико-прикладних знань та відтворенню, систематизації відповідних умінь і навичок.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

УКРАЇНСЬКА МОВА

ФОНЕТИКА

- Звуки мовлення і звуки мови. Поняття фонем. Основні функції фонем. Варіанти фонем. Нейтралізація фонем.
- Голосні фонем, їх склад. Питання про кількість голосних фонем української мови в дослідженнях українських вчених. Диференційні ознаки голосних фонем. Система голосних фонем.
- Приголосні фонем, їх склад. Питання про кількість приголосних фонем в українській мові. Диференційні ознаки приголосних фонем. Система приголосних фонем.
- Видозміни приголосних фонем: асиміляція, спрощення, дисиміляція.
- Чергування голосних фонем: <о>, <е> з фонетичним нулем; <о>, <е> з <і>; <е> з <о> після шиплячих та <й>.
- Чергування приголосних фонем: <г>, <к>, <х> - <ж>, <ч>, <ш>; <г>, <к>, <х> - <з'>, <ц'>, <с'>; зубних з ясенними; однієї фонем з сполученням двох.
- Склад як одиниця фонетики. Основні теорії складу (сонорна, експіраторна, м'язового напруження). Структура складу і його компоненти. Типи складів: прикриті, напівприкриті та неприкриті; відкриті, закриті та напівзакриті. Складоподіл в українській мові.
- Словесний наголос, його функції. Місце наголосу в слові в українській мові. Рухомий і нерухомий наголос при словозміні і словотворенні.
- Орфоепічні норми в системі голосних і приголосних. Кодифікація орфоепічних норм.
- Орфографія. Розділи української орфографії. Принципи української орфографії: фонетичний, морфологічний, традиційний, диференційний.

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

- Лексичне значення слова. Структура лексичного значення: архісеми, диференційні семи, конотативні семи.
- Полісемія слова. Семантична структура полісемічного слова. Ієрархія значень і типи полісемії в українській мові.
- Метафора й метонімія як способи семантичної деривації. Види метафор. Продуктивні моделі метонімічних перенесень. Синекдоха як різновид метонімії.

- Лексичні омоніми, їх типи. Відмежування лексичних омонімів від випадків відносної омонімії. Проблема розмежування омонімії й полісемії.
- Лексичні синоніми. Абсолютна синонімія. Типи синонімів за характером відмінностей. Синонімічний ряд і його домінанта. Поняття про квазісиноніми. Словники синонімів.
- Лексичні антоніми. Структурні й семантичні типи антонімів. Поняття про енантіосемію. Стилїстичні прийоми, побудовані на антонїмії. Словники антонїмів.
- Лексичні пласти української лексики за походженням. Питома українська лексика, її ознаки. Лексичні запозичення. Освоєння запозичених слів. Етимологічні словники. Словники іншомовних слів.
- Стилїстична диференціяція лексики української мови. Стилїстично нейтральна лексика. Розмовна лексика, її види. Книжна лексика, її види.
- Динамічні потенції лексико-семантичної системи мови. Активна лексика. Застаріла лексика, її види. Неологізми, їх види. Оказіоналізми.
- Фразеологізм як одиниця мови (визначення, ознаки). Питання про обсяг фразеології. Семантичні типи фразеологізмів. Системні відношення у сфері фразеології. Фразеологічні словники української мови.

МОРФЕМІКА. СЛОВОТВІР. МОРФОЛОГІЯ

- Способи словотвору і структурні класи слів.
- Поняття морфеми. Історичний характер морфемної структури слова.
- Морфологія як учення про граматичні форми слова і граматичні категорії.
- Питання про частини мови та їх класифікацію в мовознавчій літературі.
- Граматичні категорії іменника.
- Відміни іменників та їх історичне формування.
- Питання про місце числівників у системі частин мови.
- Місце займенника в системі частин мови. Особливості граматичних категорій займенника.
- Форми дієслова. Власне дієслівні граматичні категорії.
- Питання про частиномовний статус службових слів.

СИНТАКСИС

- Типологія синтаксичних зв'язків.
- Сучасна українська синтаксична класиологія.
- Формально-граматичний аспект речення. Типологія головних членів речення.
- Традиційне та нове вчення про другорядні члени речення.
- Проблема односкладного речення в сучасній українській мові.

- Поняття про синтаксичне ускладнення простого речення. Семантична складність речення і формальне ускладнення простого речення.
- Синтаксис складного речення. Визначальні структурно-семантичні ознаки складного речення в сучасній українській мові. Змістова та інтонаційна єдність частин складного речення. Засоби зв'язку частин складного речення.
- Поняття про складносурядне речення, його структура та місце в системі мови. Засоби організації складносурядних речень як цілісної структури.
- Поняття про складнопідрядне речення. Етапи становлення та еволюція поглядів. Основні класифікації складнопідрядних речень в українській мові.
- Текст. Граматичні категорії тексту. Текст, контекст і текстуалітет. Функції тексту.

СТИЛІСТИКА І КУЛЬТУРА МОВЛЕННЯ

- Стилiстичні конотації. Загальна характеристика.
- Функціонально-стильові та емоційно-експресивні значення фразеологічних одиниць.
- Функціонально-стильові та емоційно-експресивні значення лексичних одиниць.
- Стилiстичні конотації словотвірних засобів.
- Загальна характеристика стилів української мови.
- Поняття норми, нормалізації, кодифікації. Пуризм.
- Загальна характеристика комунікативних якостей мовлення.

ДІАЛЕКТОЛОГІЯ

- Основні напрямки діалектологічних досліджень (теоретичний, лінгвогеографічний, лексикографічний).
- Діалектні групи і говори української мови. Характеристика найважливіших мовних ознак.
- Українська діалектна лексика.

ІСТОРИЧНА ГРАМАТИКА

- Періодизація історії української мови. Джерела історичного вивчення української мови.
- Фонетико-фонологічна система староукраїнської (давньоукраїнської, старокиївської) мови кінця IX століття. Основні зміни звукової системи в X – першій половині XI століття.
- Занепад редукованих, його фонетичні і морфологічні наслідки.
- Розвиток словотвірної системи української мови.

- Історія українського вокалізму.
- Історія українського консонантизму.
- Історія іменникового відмінювання.
- Історія займенників.
- Історія прикметників.
- Формування числівників як частини мови.
- Класифікація дієслів. Історія видо-часової системи.
- Розвиток синтаксичного ладу.
- Діалектне членування мови періоду Київської Русі. Діалекти України.

Утворення української, російської та білоруської мов.

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. ДАВНЯ УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ЕПОХИ ВИСОКОГО (988–1240) ТА ПІЗНЬОГО (1240–середина XV ст.) СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ. Перекладна література Київської Русі. Перекладна література як процес обміну духовними цінностями. Біблія як пам'ятка світової літератури (Старий завіт: хронотоп; соціальне середовище формування; етапи формування канону; Новий завіт: питання авторства; проблема узгодження новозавітних творів). Переклади Біблії українською мовою. Вплив Біблії на літературу та мистецтво. Використання біблійних крилатих висловів. Апокрифи як різновид християнського епосу. Житійна література як зразок подвижництва. Світська література.

ОРИГІНАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА КИЇВСЬКОЇ РУСІ. Літопис як історична і літературна пам'ятка (Початковий літопис, Повість минулих літ, Київський літопис, Галицько-Волинський літопис). Ораторське письменство. Агіографічні твори про місцевих святих. Києво-Печерський патерик. Паломницька література. «Поученіє» Володимира Мономаха.

«СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ» – ПЕРШИЙ ХУДОЖНІЙ ТВІР ЕПОХИ КИЇВСЬКОЇ РУСІ. Історія відкриття і публікації твору. Дослідження пам'ятки. Проблема автентичності тексту. Проблема авторства. Датування, хронологічні рамки «Слова...». Історична основа поеми. Жанр твору. «Слово...» як історичне джерело. Переклади і переспіви пам'ятки. Вплив «Слова...» на українську літературу.

ПОЕТИЧНА, ФІЛОСОФСЬКА ТА БАЙКАРСЬКА ТВОРЧІСТЬ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ. Біографія Г. Сковороди та історія її вивчення. Барокові та просвітительські тенденції у творах письменника. Збірка «Сад божественних пісень»: структура, характер взаємодії епіграфів і віршів, семантика назви. Філософська проза Г. Сковороди, її жанрова самобутність. Збірка «Байки

Харківські»: час і місце появи, структура, джерела сюжетів творів. Тематичні групи творів, образне втілення в них головних засад філософії Г. Сковороди. Місце Г. Сковороди в розвитку української літератури.

КОЗАЦЬКІ ЛІТОПИСИ XVII – XVIII ст.

Поняття про козацькі літописи. Літопис Самовидця як зразок історико-мемуарної прози. Літературна версія історії України в літописі Григорія Граб'янки. Літопис Самійла Величка – наймонументальніший твір козацького літописання. Образ Б. Хмельницького в козацьких літописах.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ 10–60-х років XIX століття

І. Котляревський. Короткі біографічні відомості. Робота над «Енеїдою», особливості видання. Поетика жанру бурлескно-травестійної поеми. Народність, оптимізм твору, художні засоби. Природа сміху в "Енеїді". Ідея оновлення світу. Ідейно-художня система твору. Котляревський – зачинатель української драматургії I половини XIX століття. Класицизм і драматургія. Особистісне, національне, загальнолюдське в «Наталці Полтавці». «Наталка Полтавка» і «Москаль-чарівник» – «малоросійські опери».

Життя Т. Шевченка. Ранній період творчості. Поява «Кобзаря» та «Гайдамаків» (1838-1842). Еволюція балади в творчому доробку поета. Становлення Т. Шевченка як поета. Українська романтична балада і балади Т. Шевченка. Життя і творчість Т. Шевченка періоду «трьох літ». Жанрово-стилістичне спрямування поеми «Сон». Образ гуманіста в поемі «Єретик». Поема-містерія «Великий льох». Послання «І мертвим, і живим...». Візія майбутнього в поезії «Як умру, то поховайте...». Участь Т. Шевченка в Кирило-Мефодіївському товаристві. Життя і творчість Т. Шевченка періоду заслання. Цикл поезій «В казематі». Заслання (Орська фортеця – Аральська експедиція – Оренбург). У Новопетрівському укріпленні (1850-1857). Побутово-етологічна поема «Варнак». Азійський період життя Т. Шевченка. Кос-Аральська експедиція. «Жіноча» лірика Т. Шевченка. Нова варіація жіночих образів у поемі «Марія».

П. Куліш. Життя і творчість. Біографічні відомості. Рання творчість. Поетична творчість. Роман «Чорна рада»: специфіка жанру.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС 70-90-х років XIX століття

Життєвий і творчий шлях Івана Нечуя-Левицького. Загальна характеристика життєвого і творчого шляху письменника. Проблематика творів. Своєрідність стильової манери. Змалювання села («Рибалка Панас Круть», «Дві московки», «Бурлачка», «Микола Джеря», «Кайдашева сім'я»). Виховний потенціал творів. Утвердження об'єктивно-епічної манери письма. Сатиричне зображення дійсності («Афонський пройдисвіт», «Старосвітські батюшки та матушки»). Роман «Хмари». Історичні романи («Гетьман Іван Виговський», «Князь

Єремія Вишневецький»).

Життєвий і творчий шлях Панаса Мирного (Рудченка). Біографічні відомості. Естетичні погляди. Ранні твори («Лихий попутав», «П'яниця»). Аналіз романів («Хіба ревуть воли, як ясла повні?», «Повія»), повістей («Лихо давнє й сьогочасне», «Голодна воля», «Лихі люди»), новел («Лови», «Серед степів», «Пригоди з Кобзарем», «Морозенко»). Засоби характеротворення образів. Панас Мирний і світова психологічна проза.

Драматургія 70-90-х років XIX ст. Історичні умови. Створення українського професійного театру в Східній Україні. Створення українського професійного театру в Західній Україні. «Театр корифеїв».

Михайло Старицький – драматург. Аналіз творів «Не судилось», «У темряві», «Ой не ходи, Грицю, та й на вечорниці», «Талан», «Маруся Богуславка», «Оборона Буші», «Богдан Хмельницький». М. Старицький як поет і прозаїк, перекладач, культурний діяч. Театральна діяльність.

Формування естетичних поглядів Марка Кропивницького. Аналіз основних драматичних творів: «Дай серцю волю, заведе в неволю», «Доки сонце зійде, роса очі виїсть», «Глитай, або ж Павук», «Дві сім'ї», «По ревізії». Проблематика. Система образів. Характер конфлікту. Поетика. Театральна діяльність.

Іван Карпенко-Карий – реформатор української драми. Аналіз основних творів: «Бурлака», «Наймичка», «Безталанна», «Розумний і дурень», «Мартин Боруля», «Сто тисяч», «Хазяїн», «Суєта», «Житейське море», «Сава Чалий». Жанри. Проблематика. Образи і засоби їх творення. Стиль. Сучасне прочитання творів. Театральна діяльність родини Тобілевичів – «женьшеньового куща України» (О. Гончар).

Життєвий і творчий шлях Івана Франка. Біографія. Естетичні та філософські погляди. Іван Франко – поет. Збірки поезій «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарагд», «Із днів журби» та ін. Основні мотиви лірики. Поетика творів. І. Франко – прозаїк. Цикл «Бориславські оповідання». Твори з життя села. Твори для дітей та про дітей. Сатиричні твори. Інтелігенція у прозі І. Франка. Драматургія І. Франка. Драми «Украдене щастя», «Учитель», «Будка ч. 27».

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ кінця XIX – початку XX ст.

Характеристика розвитку суспільства і мистецтва на рубежі віків (кінець XIX – початок XX століття). Загальні риси модернізму. Основні течії модернізму: європейський та український варіанти розвитку.

Неоромантичний характер лірики та драматургія Лесі Українки. Національна тематика й патріотичні мотиви в ліриці Лесі Українки. Ідеї прометеїзму поетеси. Мариністичні мотиви поезії Лесі Українки. Контрасти як

основний засіб поезики неоромантизму. Біблійні мотиви у драматичній поемі Лесі Українки «Одержима». Трагізм образу пророчиці у драматичній поемі «Кассандра». Образ митця в драматичних творах «Орґія», «У пущі». Проблематика і жанрова специфіка драматичних поем «Бояриня», «Лісова пісня». Осмислення сенсу людського життя у творах. Особливості художнього мислення Лесі Українки. Сильові домінанти творчості.

Життєвий і творчий шлях О. Кобилянської. Тема емансипації жінки у творчості. Проблема злочину й кари в повісті «Земля», психологічна мотивація вчинків героїв, роль пейзажів, портретних характеристик, художніх деталей. Фольклорні джерела повісті «У неділю рано зілля копала...», трагізм зображеної ситуації. Новелістика письменниці. Місце О. Кобилянської в літературному процесі доби.

В. Стефаник-експресіоніст. Періодизація творчості. Особливості експресіоністичного стилю В. Стефаника. Перший період творчості. Збірки «Синя книжечка», «Камінний хрест», «Дорога». Другий період творчості. Збірка «Земля». Новели 1926–1933 років.

Життєвий і творчий шлях В. Винниченка. Життя і політична діяльність письменника. Збірка «Краса і сила»: проблематика, система образів, своєрідність стилю. Жанрові особливості роману «Сонячна машина». Оцінка твору літературознавцями. Синтез традицій і новаторства у драматургії В. Винниченка.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ

Життєвий і творчий шлях М. Хвильового. Трагічна доля письменника. Видавнича, організаторська діяльність. Участь у літературній дискусії 1925–28 років. Сильові пошуки письменника в новелах «Арабески», «Вступна новела», «Я (Романтика)», «Мати», «Кіт у чоботях», «Редактор Карк». Жанрово-сильові особливості повістей «Санаторійна зона», «Повість про Івана Івановича», роману «Вальдшнепи».

Життєвий і творчий шлях М. Куліша. Біографія письменника. Становлення світогляду. Тематичне і жанрове розмаїття доробку письменника. Аналіз творів «97», «Отак загинув Гуска», «Народний Малахій», «Мина Мазайло», «Патетична соната», «Маклена Граса». Новаторство драматурга.

Життєвий і творчий шлях В. Підмогильного. Життєва доля письменника. Формування світогляду. Основні риси й мотиви творчості. Проблематика, сюжет і композиція, образи роману «Місто». Психологічний реалізм, філософська осмисленість індивіда, стильова майстерність у повісті «Невеличка драма».

Життєвий і творчий шлях М. Зерова. Життєва доля М. Зерова. Формування світогляду. Оригінальна творчість М. Зерова. Тематичні цикли збірки «Камена». Сильова специфіка. Сонети, сонетоїди, олександрійські вірші у

творчому доробку поета.

Життєвий і творчий шлях Б.-І. Антонича. Життєва доля письменника. Формування світогляду. Експериментаторство раннього Б.-І. Антонича (збірки «Привітання життя», «Три перстені»). Таємниці поетичного мистецтва епічних творів («глав») та ліричних мініатюр («ліричних інтермецо») збірки «Три перстені». Поетика збірок «Книга Лева», «Зелена Євангелія». Надреалістичний натуралізм збірки «Ротації».

Життєвий і творчий шлях Остапа Вишні. Життєвий шлях гумориста. Жанрова своєрідність творів. Періодизація творчості. Жанрове багатство творчості (усмішки, фейлетони, памфлет, оповідання, новела, трагедія, рецензія). Аналіз українознавчих, кримських, «Мисливських усмішок». Особливості творчої манери.

Життєвий і творчий шлях Є. Маланюка. Біографічні відомості. Тематичні мотиви творчого доробку Є. Маланюка. Жанрова специфіка, проблематика творів, особливості поетики.

Життєвий і творчий шлях Івана Багряного. Життєва доля письменника. Романи про страхіття сталінщини. Аналіз романів «Тигрлови», «Сад Гетсиманський». Композиція і сюжет. Проблематика: спільні та відмінні аспекти. Образи, символіка творів.

Ліна Костенко. Життєвий і творчий шлях. Біографія поетеси. Духовне сходження. Ранній період творчості (зб. «Проміння землі», «Вітрила», «Мандрівки серця»). Романи у віршах «Маруся Чурай», «Берестечко». Особливості композиції. Проблематика. Образи. Стиль. «Шухлядний» період творчості Ліни Костенко (зб. «Над берегами вічної ріки», «Неповторність»). Багатство художніх засобів, яскравість і оригінальність стилю. Жанр поеми в доробку поетеси: «Скіфська одісея», «Сніг у Флоренції», «Дума про братів неазовських».

Феномен шістдесятництва. Основні світоглядні ідеї шістдесятництва. «Часові» та «кількісні» межі. Поглиблення філософських засад у поезії. Прихід у літературу Д. Павличка, В. Симоненка, І. Драча, М. Вінграновського, Б. Олійника, В. Стуса. Основні мотиви творчості.

О. Довженко. Життя та творчість. О. Довженко як кінорежисер, засновник поетичного кіно. Романтичне світобачення. Соцреалістичний канон і новаторський естетичний пошук. Національні та загальнолюдські проблеми у творах. Доля народу крізь призму авторського бачення і оцінки.

Гр. Тютюнник. Життєвий і творчий шлях. Втілення вічних категорій духовності в новелах Гр. Тютюнника («Зав'язь», «Дивак», «Холодна м'ята», «Три зозулі з поклоном» та ін). Роль і місце психологічної деталі у творах. Особливості стилю. Повісті «Облога», «Климко», «Вогник далеко в степу»: проблематика, стильова специфіка.

П. Загребельний. Життя та творчість. Біографічна довідка. Світоглядні

позиції. Історичні романи «Роксолана», «Я – Богдан». Детальний аналіз історико-психологічного роману «Роксолана». Трилогія П. Загребельного про Київську Русь («Первоміст», «Смерть у Києві», «Диво»). Композиція творів. Проблематика. Характеристика образів. Особливості стильової палітри.

РОЗВИТОК ПРОЗИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Здобутки молодії прози останніх років – творчість Ю. Андруховича, Ю. Винничука, Є. Пашковського, О. Ульяненка та ін. Неоавангардизм у сучасній поезії та його зв'язок із силоміць обірваною традицією (творчість В. Неборака, Ю. Андруховича, О. Ірванця та ін.).

РОЗВИТОК ПОЕЗІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Творчий доробок представників наймолодшого покоління: В. Герасим'юка, І. Римарука, І. Малковича, О. Забужко, О. Пахльовської, П. Вольвача, С. Жадана та ін.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ/ІНТЕРНЕТ-ДЖЕРЕЛ

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Бабій І.М. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2013. 112 с.
2. Бабич, Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Львів : Світ, 2003.
3. Бучко Г., Бучко Д. Історична та сучасна українська ономастика. Вибрані праці. Чернівці: Букрек, 2013. 432с.
4. Вихованець І.Р. Граматика української мови. Синтаксис: Підручник. Київ: Либідь, 1993. 368 с.
5. Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. Київ: Наук. думка, 1992. 224 с.
6. Вихованець, І. Р. Теоретична морфологія української мови. К. : Пульсари, 2004. – 398 с.
7. Городенська К. Г. Сполучники української літературної мови: [монографія] / К. Г. Городенська. Київ : нститут української мови : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 208 с.
8. Грищенко А.П. Сучасна українська літературна мова [Текст] Київ: Вища школа, 1997. С. 11-97, 98-253.
9. Загнітко, А. П. Теоретична граматика української мови. Донецьк : ДонДУ, 1996. 437 с.
10. Загнітко, А. П. Теоретична граматика української мови: Синтаксис: Монографія А.П. Загнітко. Донецьк : ДонНУ, 2001. 662 с.
11. Караман С. О., Караман О. В., ПлющМ. Я.; за ред. С. О. Карамана. Сучасна українська літературна мова. Київ: Літера, 2011. 560 с
12. Коваль Л. М. Семантико-синтаксична основа головного компонента односкладних речень в українській мові : |монографія|/Л. М. Коваль. Вінниця :ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 316 с.
13. Кочан, І. Українські лінгводидакти крізь призму часу: словник-довідник. Львів: ПАІС, 2009. 168 с.
14. Мацько, Л.І. Стилiстика української. Київ: Вища школа, 2003.
15. Мойсієнко А. К., Бас-Кононенко О.В., Бондаренко В.В. та ін Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник. К.: Знання, 2010. 270 с.
16. Наумчук, М. М. Словник-довідник основних термінів і понять з методики української мови. Тернопіль : Астон, 2008. 132 с.
17. Пентилюк М.І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах. Київ: Ленвіт, 2006.
18. Пентилюк, М. І. Сучасний урок української мови. Харків : Основа, 2007. 176с.

19. Плющ, М.Я. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. 2-е видання, доповнене. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 328 с.
20. Побідаш І.Л. Практична стилістика української мови : зб. вправ. Київ : НТУУ «КПІ», 2011. 64 с.
21. Познанська В. Д. Лексикологія сучасної української мови: навчальний посібник. Вид.2-е. Вінниця, ДонНУ, 2016. 122 с.
22. Познанська В.Д. Фонетика сучасної української мови. Навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ, 2015. 117 с.
23. Пономаренко С. Сучасна українська мова: Морфеміка. Дериватологія. Морфологія: навчальний посібник. Миколаїв, 2017. 300 с.
24. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх. Київ: Ленвіт, 2003. 302 с.
25. Синтаксис української мови : [метод. рекомен.] / уклад. О. В. Дуденко. Умань: ВПЦ «Візаві», 2016. 68 с.
26. Скрипник, Л. Г. Фразеологія української мови [Текст] / Л.Г. Скрипник. К. : Наук. думка, 1973. 248 с.
27. Слинько І. І., Гуйванюк Н. В., Кобилянська М. Ф. Синтаксис сучасної української мови. Проблемні питання: Навч. посібник. Київ: Вища шк., 1994. 670 с.
28. Сучасна українська мова: Морфологія: підручник / Л.А. Алексієнко, О.М.Зубань, І.В. Козленко; за ред. А.К. Мойсієнка; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ: Знання, 2013. 524 с.
29. Філон М.І., Хомік О.Є. Сучасна українська мова. Лексикологія : навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. У двох частинах. Частина 1. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. 220 с.
30. Хом'як І. М. Зв'язок у вивченні орфографії зі структурними рівнями української мови: навчально-методичний посібник. Острог: «Острозька академія», 2011. 124 с.
31. Христіанінова Р. О. Складнопідрядні речення в сучасній українській літературній мові : [монографія] / Р. О. Христіанінова. Київ : Інститут української мови ; Видавничий дім Дмитра Бураго, 2012. 368 с.
32. Шевченко Л. Стилiстика української літературної мови : функціональна діагностика тексту : навч. посiб. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2012. Кн. 2. 388 с.
33. Шрамко Р. Ізофункційні парадигми в системі предикатів стану в українській мові : [монографія] / Р. Шрамко, М. Степаненко. Полтава: ПП «Астрiя», 2017. 284 с.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Агеєва В.П. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. К.: Либідь, 2001. 264 с.
2. Антологія української поезії: В 6 т. Київ: Дніпро, 1984. 454 с.
3. Астаф'єв О. Лірика української еміграції: еволюція стилевих систем. Київ: Смолоскип, 1998. 314 с.
4. Білоус П. Вступ до літературознавства. Теорія літератури. Психологія літературної творчості: лекції. Житомир: Рута, 2009. 336 с.
5. Білоус П.В. Інтерпретація літературного твору. Житомир, 2017. 304 с.
6. Будний В., Ільницький М. Порівняльне літературознавство: Підручник. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 430 с.
7. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. К.: Либідь, 2008. 488 с.
8. Гнатюк М. Іван Франко в літературно-естетичних концепціях його часу. Львів: Каменяр, 1999. 180 с.
9. Гнатюк М. Літературознавчі концепції в Україні другої половини XIX – поч. XX ст. Львів, 2000. 207 с.
10. Гончар О.І. Просвітительський реалізм в українській літературі. Жанри та стилі. Київ, 1989.
11. Грабочич Г. У пошуках великої літератури. Київ, 1993.
12. Гречанюк С. На тлі XX століття. Київ, 1990.
13. Гроно нездоланих співців: Літературні портрети українських письменників XX століття, твори яких увійшли до оновлених шкільних програм. Київ: Рад. письменник, 1997. С. 34-50.
14. Грушевський М. Історія української літератури. Київ, 1993. Т.1. С. 53–59.
15. Гундорова Т. ПроЯвлення слова. Дискурсія раннього українського модернізму. Вид. 2-ге, перероб. і доп. К. : Часопис, Критика, 2009. 447 с. (Сер. „Критичні студії”).
16. Гундорова Т. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. К. : Критика, 2002. 272 с.
17. Давидюк В.Ф. Первісна міфологія українського фольклору. Луцьк, 1997. С. 27–111.
18. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.М.Сулима. Київ: Рад. шк., 1991. 576 с.
19. Державин В. Література і літературознавство: Вибрані теоретичні та літературно-критичні праці. Івано-Франківськ, 2005. 492 с.
20. Історія української літератури XIX століття: У 3-х кн. / За ред. М.Яценка. К., 1995- 1997.
21. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Київ, 1996. Кн.2; 1997. Кн. 3.
22. Історія української літератури XX ст. Книга друга. Частина друга (1960 – 1990-ті роки). К., 1995.
23. Історія української літератури XX ст. Книга друга. Частина перша (1940-ві – 1950-ті роки). За редакцією чл.-кор. НАН України В.Г.Дончика. Київ, 1994.
24. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн. : Підручник / За ред. О. Д. Гнідан. Кн. 2. К.: Либідь, 2006. 496 с.

25. Історія української літератури: XIX – поч. XXI ст.: навч. посіб: у 3 т. / [В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко та ін.] : за ред. В.І. Кузьменка. К. : Академвидав, 2013. 592 с. (Серія «Альма-матер»).
26. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. К. : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1. У пошуках іманентного сенсу. 512 с.
27. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. К. : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. 496 с.
28. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. К. : ВЦ «Академія», 2014. Т. 3. У сподіваннях і трагічних зламах. 472 с.
29. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. К. : ВЦ «Академія», 2015. Т. 4. У сподіваннях і трагічних зламах. 576 с. (серія АМ).
30. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. К. : ВЦ «Академія», 2017. Т. 5. У сподіваннях і трагічних зламах. 544 с. (серія АМ).
31. Ковалів Ю.І. Полісемантика «розстріляного відродження» з обірваною перспективою. К.: «МП Леся», 2009. 504 с.
32. Ковалів Ю.І. Жанрово стильові модифікації в українській літературі. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. 191 с.
33. Камінчук О. Художній дискурс української поезії кінця XIX – початку XX ст. К. : Пед. преса, 2009. 352 с.
34. Касперський Е. Література. Теорія. Методологія. *Література. Методологія*: Пер. з польськ. С.Яковенка / Упор. і наук. ред. Д.Уліцької. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. С. 9-37.
35. Київські неокласики. К. : Факт, 2003. 352 с. (Серія „Українські мемуари”).
36. Літературознавство. Словник основних понять. / Пер. з нім. А. Цяпи. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 280 с.
37. Літературознавча енциклопедія: У 2 т. / Авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. К.: ВЦ «Академія», 2007. Т. 1. 608 с.; Т. 2. 624 с.
38. Мітосек З. Теорії літературних досліджень. Сімферополь: Таврія, 2003. 408 с.
39. Мовчан Р. Український модернізм 1920-х: Портрет в історичному інтер’єрі: монографія. К. : ВД „Стилос”, 2008. 544 с.
40. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2002. 392 с.
41. Просалова В. А. Інтермедіальні аспекти новітньої української літератури. Донецьк – Вінниця: ДонНУ, 2015.
42. Просалова В. А. Текст у світі текстів Празької літературної школи. Донецьк: Східний видавничий дім, 2005. 344 с.
43. Просалова В.А. Українська література міжвоєнних десятиліть в еміграції. Навч. посібник. Донецьк: Норд-Прес, 2008. 236 с.
44. Сенік Л. Роман опору. Український роман 20-х років: проблема національної ідентичності / Любомир Тадейович Сенік. – Львів : Академічний Експрес, 2002. – 280 с.
45. Стус Д. Василь Стус: Життя як творчість. К. : Факт, 2004. 368 с.

- 46.Тарнавський М. Між розумом та ірраціональністю: Проза Валер'яна Підмогильного. К . : Унів. вид-во „Пульсари”, 2004. 232 с.
- 47.Тельнюк С. Молодий я, молодий... (Поетичний світ Павла Тичини 1906-1925). К. : Дніпро, 1990. 418 с.
- 48.Ткачук М. П. Українська література ХХ століття. Тернопіль: Медобори, 2014. 608 с.
- 49.Філатова О., Казанжи О. Українська література 20-30-х років ХХ століття: основні тенденції розвитку й естетична стратегія: навч. посібн. Миколаїв: Іліон, 2013. 235 с.
- 50.Шерех Ю. Стилi сучасної української літератури на еміграції. *Пороги і заporіжжя: Література, мистецтво, ідеології*: в 3-х томах. Харків : Фоліо, 1998. Т.1. С. 161–195.
- 51.Шкандрій М. Модерністи, марксисти і нація: Українська літературна дискусія 1920-х років. К. : Ніка-Центр, 2006. 384 с.
- 52.Юрчук О. У тіні імперії: українська література у світлі постколоніальної теорії. Київ: Академія, 2013. 221 с.